

КАК ТРЯБВА ДА ЧЕТЕМ КНИГА ОТКРОВЕНИЕ НА СВ. ИОАН БОГОСЛОВ

Книга Откровение, известна и под гръцкото ѝ название – Апокалипсис (от гр. ἀποκάλυψις, *apokalypsis* – откриване, откровение) е последната книга от новозаветния канон и единствената пророческа книга в състава му. Написана е от св. ап. ев. Иоан Богослов по време на заточението му на о. Патмос, а за година на написване се счита 96 г. сл. Хр.

Подчертанията мистицизъм на книга Откровение я прави изключително трудна за разбиране, а есхатологическата ѝ насоченост – предмет на постоянен интерес и изследване. За нея може да се каже, че е книга на тайните, книга за началото и за края на всичко съществуващо, защото разкрива крайната цел на света и човечеството – откриване на вечното Божие царство.

Трудностите при разбирането на текста ѝ са свързани преди всичко с образния език, който използва св. Иоан Богослов. В повествуването често се случва така, че един и същ образ се свързва с различни събития. Много от св. отци, които се опитват да тълкуват текста, свързват образите с различни неща, при което не е изключено всички техни тълкувания да са верни, защото на практика не може да съществува еднозначно и твърдо съответствие на образа с реалността.

Трудност възниква и поради липсата на хронологическа последователност на разкритите в книга Откровения събития. Виденията за миналото и бъдещето се преплитат така, че за читателят е трудно да разбере за кой точно етап от историята на Христовата Църква се отнася дадено видение (събитие). Текстът се отнася ту до бъдещето, ту до настоящето, след което веднага се връща към събитието, за което току що е било дадено пророчество. Всичко това прави проследяването на хронологията абсолютно невъзможна.

Още в самото начало на книгата св. ап. Иоан Богослов разкрива главната цел, с която Бог дава това откровение – **„за да покаже на рабите Си онова, което трябва да стане скоро”** (Откр. 1:1). Така главно съдържание на книга Откровение са събитията, които трябва да се случат преди края на света. Всичко това обхваща бъдещата съдба на Христовата Църква и на целия свят преди Второто пришествие на Господ Иисус Христос. Това е времето на ожесточена борба на Църквата с дявола, както и с

враговете на Христос, борба, която ще се увенчае с победа над всичките ѝ врагове.

И тук както и в другите новозаветни книги се сблъскваме с едно по-особено разбиране за „време“ и неговото измерване. Когато четем за „последни времена“ и за „края на света“ най-общо разбираме времето след първото Христово пришествие – време, което продължава повече от две хилядолетия. Понякога с тези изрази се обозначават самите последни събития преди свършека. В този смисъл това **„скоро“**, за което говори св. Иоан Богослов, означава неопределено време – хиляда години, които в Божиите очи са като един ден. Времето е важен инструмент в Божия план за спасение на човеците и се намира изцяло в Негова власт. В случая времето е нужно от една страна, за да се открие постепенно **„тайната на беззаконието“**, а от друга – за да могат всички, които искат да се спасят, да дойдат при Христос. Времето едновременно с това се явява и опасно изкушение за маловерците. Още в апостолско време се надигнали гласове против това, че Второто Христово пришествие се бави – **„де е обещанието за Неговото пришествие? Защото, откак бащите ни починаха, всичко си стои тъй, както от началото на творението“** (2 Петр. 3:4). Подобно изкушение стои и сега пред нас, защото от много векове св. отци повтарят, че краят на света е близо, че Христос ще дойде скоро, но ето – Той все още не идва. И все пак не трябва да забравяме думите на св. ап. Петър, който ни напомня, че **„Господ не се бави да изпълни обещанието Си, както някои смятат това за бавене; но дълго време ни търпи, понеже не желае да погинат някои, а всички да се обърнат към покаяние“** (1 Петр. 3:9).

Като анализираме историческите събития в светлината на новозаветните книги и най-вече на книга Откровение, осъзнаваме, че това, което трябва да стане вече е започнало да се случва. Още св. Иоан Богослов свидетелства, че в негово време вече са се появили и започнали действат много **антихристи** (1 Иоан. 2:18). Борбата на Църквата открай време е била с духа на антихриста. Дяволът води борба с нея още от създаването ѝ, но преди свършека на света тази борба ще се води от една конкретна личност – антихрист, за която се говори и в апостолските послания, а и в самата книга Откровение.

Безспорно за християните личността на антихрист, времето на неговата поява и особено неговият знак, са повод за много страхове и безспокойства. И все пак грижата за разгадаване тайните на последните времена не би трябвало да измества главното занятие на християнина – верността към Бога и Неговите заповеди. Нужно е

да помним, че Бог ни е дал книга Откровение за утеха, а не сплашване. Фактът, че времената, в които живеем са апокалиптични, не ни дават повод да се увличаме в повърхностно разглеждане на образи и събития от нея, и в опити за отгатване на лица и събития от реалния живот, които често водят до появата на абсурдни заключения. В четенето на тази книга християните би следвало да откриват не случващи се събития, а утешение и сила във времената на все повече усилващо се богоборчество, изпитания и гонения на Христовите последователи. С две думи, като четем книга Откровение, трябва преди всичко да търсим Божията воля за нас и Църквата, като се стараем да бъдем верни Христови последователи, очакващи повторното идване на Спасителя, отколкото да любопитстваме за времената, събитията и личностите, предшествващи свършека, надявайки се знанието за тези събития да ни направят силни във времето на изпитание. Защото не познаването на антихриста ще ни даде сила да го разпознаем и да му се противопоставим, а познаването на Христос и принадлежността към Неговата Църква.

Това, което би трябвало да представлява най-важна грижа за нас, християните, е преди всичко да не станем причастни на т. нар. дух на отстъпление, който ще предшества явяването на антихрист. Дали бихме могли да му се противопоставим? Да, можем и сме длъжни да го направим, но не чрез външна борба с представителите на злото, а чрез вътрешна вяност на Христос и Неговото учение. Ние, християните, нито за миг не трябва да забравяме, че във всичко сме длъжни да подражаваме на Христос. Защото антихрист ще се яви не като отявлен борец срещу Христос, а като анти-Христос, т.е. като заместител на Христос, който ще се старае външно във всичко да Му подражава. В тези свои действия, той ще се постарее, по думите на Самия Христос, **да прелъсти, ако е възможно и избраните** (Мат. 24:24), т.е. да ги излъже с мним християнски дух. По тази причина Христос, а след Него и апостолите, предупреждават за всички възможни изкушения, които могат да ни сполетят. Тези изкушенията винаги имат за свои източник Христовият враг – дявола, чиято основна цел е да ни отклони от Бога и Неговото Царство. А дали сме Христови зависи преди всичко от това дали сме верни на Христовите заповеди и дали Неговият Дух живее в сърцата ни. Изкушенията, на които е бил подложен Христос, няма да подминат и нас, неговите последователи. Духът на този свят ще продължи да воюва с нас и да се старае да отвоюва място преди всичко в сърцата ни, но ние трябва да го побеждаваме с това Христовото всеоръжие, за което говори ап. Павел в Еф. 6:10-18.

Исползвана литература:

Йеромонах Серафим Роуз, „Тайны книги Апокалипсис”

http://azbyka.ru/otechnik/Serafim_Rouz/tajny-knigi-apokalipsis